

«Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті» Коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Казахский национальный университет имени аль-Фараби»
--	---	--

Құжат нөмірі	Нұсқасы	Қолданысқа енгізілген жылы:	Келесі қайта қарау жылы
1	1	2025 ж.	2028 ж.
Құжат атауы:	ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ДОКТОРАНТУРА БАҒДАРЛАМАСЫ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ		
Бекітілді:	«Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ» КеАҚ Ғылыми кеңесінің шешімімен		
	Лауазымы	Аты-жөні	Қолы
Келісілді:	Басқарма мүшесі – Ғылыми - инновациялық қызмет жөніндегі проректор	М.Қ. Ибраимов	
Келісілді:	Экономика және қаржы департаментінің директоры	А.Ж. Макашова	
Келісілді:	Заң департаментінің директоры м.а.	А.С. Қалтаев	
Келісілді:	Ғылым және инновациялық қызмет жөніндегі департаментінің директоры	Қ.Т.Тастамбек	
Келісілді:	Академиялық мәселелер жөніндегі департаментінің директоры	Б.Қ. Рахимбекова	
Келісілді:	Ғылым және инновациялық қызмет жөніндегі департаментінің директорының орынбасары	А.А.Рысмағамбетова	
Енгізілді:	Ғылыми кадрларды даярлау және аттестаттау басқармасының басшысы	Л.А.Қуанова	

2025 ж.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің докторантурасы туралы осы Ереже (бұдан әрі – Ереже) «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 1 шілдедегі № 103-VIII Заңына, Қазақстан Республикасы Ғылым және ғылым министрінің Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленді . Қазақстан 2018 жылғы 31 қазандағы No 604 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы No 127 бұйрығымен бекітілген Ғылыми дәрежелер беру қағидалары , Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің бұйрықтары мен нормативтік құқықтық актілері.

1.2. Ереже әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде кредиттік оқыту технологиясы шеңберінде докторантураның білім беру бағдарламаларын іске асырудың міндетті талаптары мен тәртібін айқындайды .

1.3. Ереже жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандарды даярлаудың өмірлік цикліне қатысатын барлық құрылымдық бөлімшелер (факультеттер, кафедралар, қаржылық және ғылыми бөлімшелер және т.б.) үшін міндетті болып табылады.

1.4. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыруды қамтамасыз ететін негізгі ұйымдық бірлік факультеттің бітіруші кафедрасы болып табылады. Университет деңгейінде докторантураның білім беру үдерісін іске асыруды үйлестіруді және бақылауды Академиялық мәселелер жөніндегі Департамент (бұдан әрі - АМД), ғылыми құрамдас бөліктің іске асырылуын үйлестіру және бақылау–әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ғылыми кадрларды даярлау және аттестаттау басқармасы (бұдан әрі-ҒКДАБ).

1.5. Докторантураның білім беру бағдарламаларын іске асыру бітіруші кафедралардың ғылыми зерттеулерінің тақырыбын ескере отырып жүзеге асырылады.

1.6. Докторантураға қабылдау жоғары білімнің және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

1.7. Докторанттарды даярлау мемлекеттік білім беру тапсырысы шеңберінде және университет пен білім беру қызметтеріне тапсырыс берушілер арасында жасалатын ақылы білім беру қызметтерін көрсету шарттары негізінде жүзеге асырылады.

2. ДОКТОРАНТУРАНЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

2.1. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінде білім беру процесін іске асыру ұлттық біліктілік шеңберіне, кәсіби стандарттарға, Дублин дескрипторларына және Еуропалық біліктілік шеңберіне сәйкес жүзеге асырылады.

2.2. Докторантураның білім беру бағдарламалары ғылыми-педагогикалық және бейіндік бағыт бойынша әзірленеді. Докторантураның білім беру бағдарламалары жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышына сәйкес даярлаудың нақты бағыттары бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты негізінде әзірленеді.

2.3. Философия докторын (PhD) даярлаудың білім беру бағдарламасы ғылыми-педагогикалық бағытқа ие және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесі мен ғылыми сала үшін ғылымның тиісті бағыттары бойынша іргелі білім беру, әдіснамалық және зерттеу даярлығы мен пәндерді тереңдетіп оқытуды көздейді.

2.4. Бейіні бойынша доктор даярлаудың білім беру бағдарламасы ұлттық экономика, білім, медицина, құқық, өнер, экономика, ұлттық қауіпсіздік және әскери іс саласындағы, бизнес-әкімшілендіру сияқты әлеуметтік салалар үшін ғылымның тиісті бағыттары бойынша іргелі білім беру, әдіснамалық және зерттеу дайындығын және пәнді терең зерделеуді болжайды.

2.5. Докторантураның білім беру бағдарламаларын әзірлеуді және іске асыруды білім беру процесінің жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына және білім беру қызметін ұйымдастыруға қойылатын біліктілік талаптарына сәйкестігіне жауапты бітіруші кафедра жүзеге асырады.

2.6. Бітіруші кафедра әрбір оқу бағыты бойынша докторанттың (доктордың) құзыреттілік үлгісін әзірлейді.

2.7. Докторантураның (бұдан әрі – ББ) білім беру бағдарламаларын іске асыратын бітіруші кафедра:

- ғылым кандидаты немесе ғылым докторы немесе философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор және/немесе «қауымдастырылған профессор (доцент)» немесе «профессор» ғылыми атағы бар оқытушылардың оқу сабақтарын өткізу;

- кадрларды даярлаудың, шетелдік кеңесшілерді тартудың және бірлескен ғылыми жобаларды іске асырудың тиісті бағыты бойынша серіктес-ЖОО мәртебесі бойынша нормаларды көздейтін аккредиттелген шетелдік жоғары оқу орындарымен ғылыми алмасу туралы қолданыстағы шарттардың болуы (шетелдік ЖОО-ның тиісті білім беру бағдарламаларын аккредиттеу туралы куәліктің көшірмесімен расталады);

- тәжірибе базасы ретінде белгіленген ұйымдармен жарамды келісім-шарттардың және оқыту бағытына сәйкес шетелдік тағылымдамадан өтуге келісім-шарттардың болуы;

- аккредиттелген зертханалардың немесе осындай зертханалармен қолданыстағы шарттардың болуы («жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика», «ақпараттық-коммуникациялық технологиялар», «инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары», «ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Денсаулық сақтау және әлеуметтік қамсыздандыру (медицина)» дайындық бағыттары бойынша);

- тиісті білім беру бағдарламасы бойынша шетелдік ғалымдармен келісімдердің болуы;

- университеттің ғылыми-инновациялық экожүйесінің және ғылыми-зерттеу және ақпараттық ресурстарына қолжетімділігі бар зерттеу ортасының болуы;

- ұйымдармен және кәсіпорындармен қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды орындау.

2.8. Докторантураның білім беру бағдарламасында оқу және ғылыми/зерттеу компоненттері бар. Білім беру бағдарламалары модульдік оқыту қағидаты бойынша әзірленеді.

2.9. Докторлық диссертацияны орындау ДҒЗЖ (ДЭЗЖ) кезеңінде жүзеге асырылады. ДҒЗЖ (ДЭЗЖ) қорытынды қорытындысы докторлық диссертация болып табылады.

2.10. Қорытынды аттестаттау докторантураның білім беру бағдарламасының жалпы көлемінен 12 академиялық кредитті құрайды және докторлық диссертация жазу және қорғау нысанында жүргізіледі.

2.11. Докторлық диссертация авторға және қарыз алу көзіне сілтеме жасамай қарыз алу мәніне тексеруден өтеді (диссертацияны плагиат мәніне тексеру), оны бітіруші кафедра, диссертациялық кеңес және ұлттық мемлекеттік ғылыми-техникалық сараптама орталығы жүзеге асырады.

2.12. Философия докторларын (PhD) (бейіні бойынша доктор) даярлау жөніндегі білім беру процесінің аяқталуының негізгі критерийі докторанттың оқу және ғылыми қызметтің барлық түрлерін қоса алғанда, кемінде 180 академиялық кредитті игеруі болып табылады.

2.13. Докторантураның білім беру бағдарламасын мерзімінен бұрын игерген және диссертацияны сәтті қорғаған жағдайда докторантқа оқу мерзіміне қарамастан философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесі беріледі.

2.14. Докторантураның білім беру бағдарламасын меңгерген және докторлық диссертация қорғаған тұлғаларға әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанынан құрылған диссертациялық кеңестің оң шешімімен философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесі беріледі және Диплом «Дәрежелер беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы № 127 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6951 болып тіркелген) сәйкес диплом және оның қосымшасы (транскрипт) беріледі.

2.15. PhD докторы дәрежесін алған адамдар ғылыми білімді тереңдету, мамандандырылған тақырып бойынша ғылыми және қолданбалы мәселелерді шешу үшін докторантурадан кейінгі бағдарламаны орындайды немесе жетекші ғалымның жетекшілігімен ғылыми зерттеулер жүргізеді.

2.16. Докторантураның білім беру бағдарламасының теориялық оқу курсын толық меңгерген, бірақ ДҒЗЖ (ДЭЗЖ) орындамаған докторантқа ДҒЗЖ (ДЭЗЖ) академиялық кредиттерін қайта меңгеруге және келесі жылдары диссертацияны ақылы негізде қорғауға мүмкіндік беріледі.

2.17. Докторантураның білім беру бағдарламасының теориялық оқу курсын толық меңгерген, ДҒЗЖ (ДЭЗЖ) орындаған, бірақ докторлық диссертация (жоба) қорғамаған докторантқа оқу нәтижелері және академиялық кредиттер беріледі және диссертациясын бітіргеннен кейін екі жыл ішінде тегін қорғауға, ал келесі жылдары кемінде 4 академиялық кредит көлемінде ақылы негізде қорғауға мүмкіндік беріледі.

2.18. Бұл ретте докторант бітіргеннен кейін 3 жыл өткен соң ақылы негізде диссертациялық зерттеудің ғылыми негіздемесі (research proposal (ресорч пропозал)) қайта бекітілгеннен кейін ғана қорғалады.

3. ДОКТОРАНТУРАДА БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

3.1. PhD докторантурада кадрлар даярлау магистратураның білім беру бағдарламалары базасында, бейіндік докторантурада, оның ішінде DBA бағдарламалары бойынша – магистратурада немесе бейіндік магистратураға теңестірілген жоғары арнаулы білім беру базасында жүзеге асырылады.

3.2. Докторантураның білім беру бағдарламасының бейіні магистратура бағдарламасымен сәйкес келмеген жағдайда докторантқа оларды игеру үшін пререквизиттер мен мерзімдер белгіленеді.

3.3. PhD докторантураға бейінді бағыттағы магистр түскен жағдайда оған ғылыми-педагогикалық магистратураның педагогикалық бейінінің жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламасы пререквизиттер ретінде қосымша белгіленеді.

3.4. Докторант ғылыми кеңесшілердің басшылығымен жасалатын жеке жұмыс жоспары негізінде оқиды.

3.5. Докторанттың жеке жұмыс жоспары бүкіл оқу кезеңіне жасалады және келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) ЖОЖ (қажет болған жағдайда жыл сайын нақтылануы мүмкін);
- 2) ғылыми-зерттеу, эксперименталдық-зерттеу жұмысы (зерттеу тақырыбы, бағыты, есептіліктің мерзімдері мен нысаны);
- 3) практика (бағдарлама, база, мерзімдер және есептілік нысаны);
- 4) негіздемесі мен құрылымы бар докторлық диссертация тақырыбы;
- 5) докторлық диссертацияны орындау жоспары;
- 6) ғылыми жарияланымдар мен тағылымдамалар жоспары, оның ішінде шетелдік.

3.6. Теориялық оқыту докторантураның білім беру бағдарламасының жалпы көлемінде 45 академиялық кредитті құрайды және ЖОО компоненті мен таңдамалы компоненті пәндерін, практиканы қамтитын базалық және бейіндік пәндер циклдарынан тұрады.

3.7. Бір оқу жылының толық оқу жүктемесі 60 академиялық кредитке сәйкес келеді, бір семестр ішінде докторант 30 академиялық кредитті меңгереді.

3.8. Докторантты даярлау деңгейіне қойылатын талаптар Жоғары білімнің үшінші деңгейіндегі Дублиндік дескрипторлар (докторантура) негізінде айқындалады және оқытудың қол жеткізілген нәтижелерінде көрсетілген игерілген құзыреттерді көрсетеді.

3.9. Оқыту нәтижелері докторантураның бүкіл білім беру бағдарламасы деңгейінде де, жекелеген модульдер немесе оқу пәні деңгейінде де тұжырымдалады.

3.10. Еуропалық жоғары білім беру кеңістігі Біліктіліктің кешенді негіздері шеңберіндегі үшінші деңгейлі дескрипторлар білім алушының мынадай қабілеттерін көрсететін оқыту нәтижелерін айқындайды:

1) зерттеу саласын жүйелі түрде түсінгенін көрсету, осы салада қолданылатын дағдылар мен зерттеу әдістерін меңгеру;

2) маңызды ғылыми процестерді ғылыми көзқараспен ойлау, жобалау, енгізу және бейімдеу қабілетін көрсету;

3) ұлттық немесе халықаралық деңгейде жариялауға лайық ғылым саласының шекарасын кеңейтуге өздерінің түпнұсқа зерттеулерін енгізу;

4) жаңа және күрделі идеяларды сыни талдау, бағалау және синтездеу;

5) өздерінің білімдері мен жетістіктерін әріптестеріне, ғылыми қоғамдастыққа және жалпы жұртшылыққа жеткізу;

6) білімге негізделген қоғамның технологиялық, әлеуметтік немесе мәдени дамуында академиялық және кәсіптік тұрғыда дамытуға жәрдемдесу.

3.11. Докторантура бағдарламаларының білім алушылары үшін практика ғылыми-зерттеу, педагогикалық және кәсіби қызметтің практикалық дағдыларын қалыптастыру мақсатында жүргізіледі.

3.12. Докторантураның білім беру бағдарламасы келесіні қамтиды:

1) педагогикалық және зерттеу практикасы – философия докторы бағдарламасы бойынша білім алушылар үшін;

2) өндірістік практика – бейінді докторантура бағдарламасы бойынша білім алушылар үшін.

3.13. Педагогикалық практика кезеңінде докторанттар қажет болған жағдайда бакалавриат және магистратурада сабақ өткізуге тартылады.

Зерттеу және өндірістік практиканың мазмұны докторлық диссертация тақырыбымен анықталады.

3.14. Докторанттың зерттеу практикасы отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктерін зерделеу, сондай-ақ ғылыми зерттеулердің заманауи әдістерін қолдану, диссертациялық зерттеулерде эксперименттік деректерді түсіндіру бойынша практикалық дағдыларды бекіту мақсатында өткізіледі.

3.15. Докторанттың өндірістік практикасы оқыту және кәсіби деңгейін арттыру барысында алған теориялық білімді бекіту мақсатында өткізіледі.

4. ДОКТОРАНТУРА БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ/ЭКСПЕРИМЕНТТІК-ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСТАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ (ДФЗЖ/ДЭЗЖ)

4.1. Докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмысының көлемі докторантураның білім беру бағдарламасының жалпы көлемінен 123 академиялық кредитті құрайды.

4.2. Философия докторы (PhD) бағдарламасы бойынша білім алушының ДФЗЖ қойылатын талаптар:

1) докторлық диссертация қорғалатын докторантураның білім беру бағдарламасының негізгі мәселелеріне сәйкес келеді;

2) өзектілігі, ғылыми жаңалығы және практикалық маңыздылығы;

3) ғылым мен практиканың қазіргі заманғы теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделеді;

4) компьютерлік технологияны пайдалана отырып, деректерді өңдеудің және интерпретациялаудың қазіргі заманғы әдістеріне негізделеді;

5) ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістерін қолдана отырып жүргізіледі;

6) негізгі қорғалатын ережелер бойынша ғылыми-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерді қамтиды.

4.3. Бейіні бойынша доктор бағдарламасы бойынша білім алушының ДЭЗЖ қойылатын талаптар:

1) докторлық диссертация қорғалатын білім беру бағдарламасының негізгі мәселелеріне сәйкес келеді;

2) өзектілігі, ғылыми жаңалығы және практикалық маңыздылығы;

3) ғылымның, технологияның және өндірістің қазіргі заманғы жетістіктеріне негізделіп, интеграцияланған, функционалдық сипаттағы басқару мәселелеріне арналған нақты практикалық ұсыныстарды, тәуелсіз шешімдерді қамтиды;

4) озық ақпараттық технологияларды қолдану арқылы жүзеге асырылады;

5) негізгі қорғалатын ережелер бойынша эксперименттік-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерден тұрады.

5. ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСТАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

5.1. Докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру жоғары білікті ғылыми-педагогикалық кадрлармен, қажетті зертханалық-зерттеу және ғылыми-әдістемелік базалармен қамтамасыз етілген бітіруші кафедраларда/ҒЗИ-да жүзеге асырылады. Пәнаралық сипаттағы ғылыми-зерттеу жұмысы екі немесе одан да көп факультеттер, кафедралар немесе ҒЗИ негізінде жүзеге асырылуы мүмкін.

5.2. Бітіруші кафедралар/ҒЗИ докторанттардың жүзеге асыратын диссертациялық зерттеулер тақырыбының кафедра мен факультеттің ғылыми-зерттеу қызметінің бағыттарына сәйкестігін қамтамасыз етуі және PhD

докторанттарын бітіруші кафедралар, ҒЗИ орындайтын ғылыми жобаларға қатысуға тартуы тиіс.

5.3. Докторанттарды даярлауды жүзеге асыратын бітіруші кафедралар/ҒЗИ теориялық және қолданбалы зерттеулердің ірі бағдарламалары шеңберінде білім алушылардың зерттеу жұмыстарын ұйымдастыруы және алынған нәтижелерді сынақтан өткізу және енгізу үшін мүмкіндіктерді қамтамасыз етуі тиіс.

5.4. Бітіруші кафедралар/ҒЗИ докторанттардың зерттеу жұмысына қажетті зертханалық-техникалық және ақпараттық ресурстармен қамтамасыз етуге және жүргізіліп жатқан зерттеу жұмысын үздіксіз бақылауға жауапты болады.

5.5. Докторанттың жеке жұмыс жоспарын оқудың бірінші семестрі ішінде кафедра меңгерушісі және факультет деканы әзірлейді және бекітеді. Қажет болған жағдайда жеке жұмыс жоспарына түзетулер енгізілуі мүмкін.

5.6. Докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмыстарын жоспарлау білім беру бағдарламаларының оқу жұмыс жоспарларына сәйкес семестрлер бойынша жүзеге асырылады. Әр семестрдің соңында докторанттар ҒЗЖ аралық аттестаттау барысында ғылыми консультанттардың қатысуымен бітіруші кафедра/ҒЗИ отырысында жеке жұмыс жоспарының орындалу мәніне есеп береді. Әр оқу жылының соңында докторанттар факультеттің Ғылыми кеңесінің/ҒЗИ отырысында ҒЗЖ орындалуы туралы есеп береді.

5.7. Докторанттардың ҒЗЖ нәтижелерін аттестаттау ҒЗЖ рәсіміне сәйкес қатаң түрде жүргізіледі.

5.8. Докторанттардың диссертацияларының негізгі ғылыми нәтижелерін жариялауға қойылатын талаптар дәрежелер беру ережелерімен реттеледі. Докторанттар аралық аттестаттау барысында жарияланымдардың орындалуы туралы есеп береді, бұл ретте жарияланымдарды дайындау нәтижелері докторанттың ҒЗЖ бағалауында ескеріледі.

5.9. Жарияланымдар бойынша докторанттардың қорытынды аттестаттауын ҒКДАБ жүзеге асырады.

5.10. Докторанттардың қорытынды аттестациясы өткізілгеннен кейін Ғылыми кадрларды даярлау және аттестациялау басқармасы бағаларды қою үшін түлектерді даярлайтын кафедраларға ұсынымдық балдарды жолдайды.

6. ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСШІЛЕРДІ ТАҒАЙЫНДАУ ЖӘНЕ ДИССЕРТАЦИЯ ТАҚЫРЫБЫН БЕКІТУ

6.1. Философия докторы (PhD) дәрежесіне ізденуші докторанттарға ғылыми жетекшілік етуді кемінде 2 адамнан тұратын консультанттар жүзеге асырады, олардың бірі шетелдік ЖЖОКБҰ-ның ғалымы болады.

6.2. Ғылыми кеңесшілер мен докторлық диссертациялардың тақырыптарын факультеттердің/ҒЗИ-дың Ғылыми кеңестері, университеттің Ғылыми кеңесі және университет ректорының бұйрығымен қарайды және бекітеді. Ғылыми кеңесшілер оқуға түскеннен кейінгі алғашқы екі ай ішінде, докторлық диссертациялар тақырыбы – оқытудың бірінші семестрінде тағайындалады.

6.3. Докторлық диссертация тақырыбының атауына бірінші оқу жылы ішінде өзгерістер енгізуге жол беріледі. Диссертация тақырыбын түзету бүкіл оқу кезеңінде және оны бітіргеннен кейін докторанттың өтініші бойынша диссертация қорғалғанға дейін жүргізілуі мүмкін.

6.4. Диссертациялық зерттеудің мазмұны ұлттық басымдықтарды, мемлекеттік бағдарламаларды, іргелі немесе қолданбалы зерттеулер бағдарламасын іске асыруға бағытталған. Диссертацияның тақырыбы (оны бекіту күніне) «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастыратын ғылымды дамыту бағыттарына сәйкес келеді.

6.5. Факультеттің Ғылыми кеңесінің қарауы үшін бекітілген Біліктілік талаптарына сәйкес келетін PhD докторанттарының ғылыми консультанттарының кандидатураларын уақтылы ұсынуға PhD докторларын даярлау базасы болып табылатын бітіруші кафедралардың меңгерушілері/ ҒЗИ директорлары жауапты болады.

6.6. Докторлық диссертация тақырыбының және ғылыми консультанттың біліктілігінің бекітілген консультантты ауыстыруға және/немесе докторлық диссертация тақырыбын қайта бекітуге әкелген жағдайда белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі үшін бітіруші кафедра меңгерушісі жауапты болады.

6.7. Ғылыми консультанттарды ауыстыру туралы шешімді университеттің Ғылыми кеңесі бітіруші кафедраның ұсынысы және факультеттің Ғылыми кеңесінің қолдауы бойынша қабылдайды. Ғылыми консультантты дәлелді себепсіз ауыстыруға жол берілмейді, форс-мажорлық жағдай болғанда ғана.

6.8. Осы Ережеде көрсетілмеген ғылыми консультанттардың біліктілік талаптарына, тағайындау тәртібіне, құқықтары мен міндеттеріне қатысты өзге де мәселелер «әл-Фараби атындағы ҚазҰУ докторанттардың ғылыми кеңесшілеріне біліктілік талаптары туралы регламентінде» реттеледі.

7. ДОКТОРАНТТАРДЫҢ ҒЫЛЫМИ ТАҒЫЛЫМДАМАСЫ

7.1. ДҒЗЖ (ДЭЗЖ) шеңберінде докторанттың жеке жұмыс жоспарында инновациялық технологиялармен және өндірістің жаңа түрлерімен танысу үшін ғылыми ұйымдарда және (немесе) тиісті салалардың немесе қызмет салаларының ұйымдарында, оның ішінде шетелде міндетті түрде тағылымдамадан өту көзделеді.

7.2. Тағылымдамадан өту орны білім беру бағдарламасының ғылыми бағытына, докторлық диссертация тақырыбына және шетелдік консультанттың жұмыс орнына сәйкес келеді.

7.3. Тағылымдама халықаралық рейтингтерде алғашқы 1000 позицияны немесе тиісті бағыт (by Subject (бай сабджект)) бойынша алғашқы 200 позицияны алатын жетекші шетелдік ғылыми ұйымдарда және ЖЖОКБҰ-да жүзеге асырылады.

7.4. Докторанттардың ғылыми тағылымдама бағдарламасы мен апталық жоспары тағылымдама өтетін ұйыммен бірлесіп бекітіледі. Тағылымдама бағдарламасы білім беру және ғылыми компоненттердің болуын қамтиды.

7.5. Ғылыми тағылымдамадан өтуге зерттеу тақырыбы бойынша алдын ала зерттеу нәтижелері және (немесе) жарияланымдары бар докторанттар жіберіледі.

7.6. Шет тілінде ғылыми тағылымдамадан өткен жағдайда 2022 жылғы және одан кейінгі жылдары оқуға түскен докторанттар үшін тіл білу туралы сертификаты талап етіледі:

- Test of English as a Foreign Language Institutional Testing Programm (Тест ов Инглиш аз а Форин Лангудж Инститыюшнал Тестинг программ) (TOEFL ITP (ТОЙФЛ АйТиПи), шекті балл – 460 балдан кем емес,

- Test of English as a Foreign Language Institutional Testing Programm Internetbased Test (Тест ов Инглиш аз а Форин Лангудж Инститыюшнал Тестинг програм) (TOEFL IBT (ТОЙФЛ АйБиИТи), шекті балл – 60-тан кем емес,

- Test of English as a Foreign Language Paper-based testing (Тест ов Инглиш аз а Форин Лангудж пэйпер бэйсед тэстинг) (TOEFL PBT (ТОЙФЛ ПиБиТи) шекті балл – 498-ден кем емес,

- Test of English as a Foreign Language Paper-delivered testing(Тест ов Инглиш аз а Форин Лангудж пэйпер деливеред тэстинг) (TOEFL PDT (ТОЙФЛ ПиДиТи), шекті балл – 65-тен кем емес,

- International English Language Tests System (Интернашнал Инглиш Лангудж Тестс Систем) (IELTS (АЙЛТС)), шекті балл – 5,5 кем емес;

7.7. Ғылыми тағылымдаманың жалпы ұзақтығы, әдетте: таяу және алыс шет елдерде кемінде 45 күн; АҚШ, Канада, Мексика, Австралия, Океания, Жапония, Ұлыбритания, Швейцария елдерінде (және визалық режим шарттарына байланысты басқа елдер) кемінде 30 күн.

7.8. Шетелдік ғылыми тағылымдаманы өткені үшін ҒЗЖ кредиттерінің игерілуі бітіруші кафедраның/ҒЗИ шешімімен расталады, кафедра отырысында докторанттың тағылымдама нәтижелері туралы есебі тыңдалады және бекітіледі.

7.9. Шетелдік ғылыми тағылымдамаларды қаржыландыру нормативтері ҚР БҒМ-нің тиісті нормативтік құжаттарында және университеттің білім алушылары мен ПОҚ-ның шетелге іссапарға жіберу тәртібі туралы ережеде белгіленеді.

7.10. Ғылыми тағылымдама базасы университеттің құрылымдық бөлімшесі болып табылмайтын ғылыми орталық немесе институт болған жағдайда, аталған ұйым қызметкерлерінің докторанттарды даярлау бағыты бойынша алдыңғы жылы Scopus және/немесе Web of Science деректер қорларында индекстелетін ғылыми журналдарда кемінде жиырма (20) жарияланымы болуы талап етіледі.

Қазақстан Республикасындағы ұйымдарға қойылатын талаптар:

- ғылыми тағылымдамадан өту үшін ұсынылатын ұйымдар қатарына «Назарбаев Университеті» автономды білім беру ұйымы, ғылыми-зерттеу институттары мен орталықтары, ғылыми зертханалар, ұлттық университеттер мен жоғары оқу орындары, сондай-ақ өзге де ұйымдар жатады. Бұл ұйымдарда докторанттардың зерттеу тақырыбына сәйкес келетін ғылыми-зерттеу тобы және

қажетті ғылыми инфрақұрылым болуы шарт. Сонымен қатар аталған ұйымдар докторанттың ғылыми-зерттеу жұмысының бейініне толық сәйкес келуі тиіс.

7.11. Қашықтықтан оқу форматына толық көшкен жағдайда, докторанттардың ғылыми тағылымдамаларын қашықтықтан ұйымдастыруға жол беріледі.

7.12. Докторанттардың ғылыми тағылымдамаларын ұйымдастыруға қатысты өзге де мәселелер әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың академиялық ұтқырлығы туралы Ережесімен реттеледі.

8. ДОКТОРАНТУРА БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

8.1. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ докторантурасында білім алушылар «Білім туралы», «Ғылым туралы» Қазақстан Республикасының Заңында, ҚР БҒМ нормативтік актілерінде, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Жарғысы мен ішкі тәртіп ережелерінде айқындалатын құқықтары мен міндеттері бар.

8.2. Докторанттар жеке жұмыс жоспарында көзделген жұмыстардың барлық түрлерін уактылы және сапалы орындауға міндетті.

8.3. Докторанттар міндетті:

- жеке жоспарларда көзделген жұмыстың әрбір кезеңінің соңында барлық қажетті жазбаша материалдарды уактылы ұсыну;

- өзінің ғылыми кеңесшілерінен алынған ескертулер мен кері байланыс жазбаларын жүргізу;

- есептерді тапсырудың белгіленген мерзімдерін сақтау (атқарылған оқу және ғылыми-зерттеу / эксперименттік-зерттеу жұмысы туралы, шетелдік тағылымдамалар туралы және т. б.);

- тегінің, тұрғылықты мекенжайының және байланыс деректерінің өзгергені туралы университеттің тиісті әкімшілік бөлімдерін уактылы хабардар ету;

- ғылыми кеңесшілермен және эдвайзерлермен туындаған мәселелерді уакытында талқылау, оларды шешуде бастама көтеру;

- белгіленген мерзімде докторлық диссертация жазуды аяқтау.

8.4. Кадрларды нысаналы даярлау шеңберінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқыту үшін қабылданған докторанттар мақсатты даярлаудың үшжақты шартын уактылы жасасуға және оның талаптарын орындауға міндетті.

8.5. Докторанттар ғылыми кеңесшілерді іздеуге және басқа да ұйымдастырушылық мәселелерді шешуге жәрдемдесу үшін бітіруші кафедралардың меңгерушілеріне жүгінуге құқылы.

8.6. Докторант пен оның ғылыми жетекшісі арасында келіспеушіліктер туындаған жағдайда докторант бітімгерлік комиссиясына шағымдануға құқылы. даулы мәселелерді шешу үшін. Қажет болған жағдайда факультеттің Ғылыми кеңесі ғылыми жетекшіні басшылықтан босату және докторантқа жаңа ғылыми кеңесші тағайындау туралы шешім қабылдауы мүмкін.

8.7. Докторанттар оқудан бос уақытта жұмыс істеуге құқылы, бірақ 0,5 ставкадан аспайды.

8.8. Мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқуға қабылданған докторанттар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жұмыс істеу шарттарын сақтауға міндетті.

8.9. Жұмыс істеу шарттарына сәйкес келетін тұрақты жұмысқа орналасқан жағдайда (жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында немесе ғылыми ұйымдарда) мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша білім алатын бітіруші докторанттары түлектерді бөлгенге дейін жұмыс орнынан әл-Фараби атындағы ҚазҰУ кәсіптік даму және мансап кеңсесіне анықтама ұсына алады және бөлгеннен кейін жұмысты жалғастыру үшін жолдама ала алады көрсетілген ұйымда.

8.10. Тұрақты жұмысқа орналасу орны болмаған немесе ол Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жұмыс істеу шарттарына сәйкес келмеген кезде бітіруші докторанттар әл-Фараби ҚазҰУ кәсіптік даму және мансап кеңсесінен тұрғылықты жері бойынша халықты жұмыспен қамту орталығында тіркелу үшін жолдама алуға міндетті.

8.11. Докторлық білім беру бағдарламаларын іске асыру процесінде туындайтын барлық даулы мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шешіледі.

8.12. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ докторанттарының өзге де құқықтары мен міндеттері осы Ережеде көзделмеген ҚР нормативтік құқықтық актілерімен реттеледі.

9. ФИЛОСОФИЯ ДОКТОРЫ (PHD) ҒЫЛЫМИ ДӘРЕЖЕСІН АЛУ ҮШІН ДИССЕРТАЦИЯ ҚОРҒАУҒА ШЫҒУ

9.1. Докторант философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін диссертация қорғауға келесі шарттар орындалған кезде жіберіледі:

- жеке оқу жоспарының барлық пәндерін сәтті аяқтауы;
- докторантураның білім беру бағдарламасында көзделген барлық тәжірибелерден өтуі;
- ғылыми жетекшісінің (жетекшілерінің) оң қорытындысы мен кафедраның қорғауға ұсыну туралы ұсынысының болуы;
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы №127 бұйрығымен бекітілген ғылыми дәрежелерді беру қағидаларына сәйкес ғылыми мақалаларының болуы;
- диссертацияны кеңейтілген кафедра отырысында сыртқы сарапшылардың қатысуымен алдын ала талқылаудан өткізуі;
- диссертацияны Университеттің және Қазақстан Республикасының заңнамасының талаптарына сәйкес рәсімдеуі.

9.2. Алдын ала сараптама мен диссертацияны талқылаудың нәтижелері бойынша кафедра докторантты қорғауға ұсыну туралы шешім қабылдайды және құжаттарды Ғылыми кадрларды даярлау және аттесттау басқармасына жолдайды.

9.3. Басқа жоғары оқу орындарының докторанттары Қазақстан Республикасының заңнамасына және белгіленген тәртіпке сәйкес әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің диссертациялық кеңестерінде қорғаудан өте алады.

9.4. Басқа жоғары оқу орындарының (бұдан әрі – ЖОО) докторанттары PhD ғылыми дәрежесін алу үшін диссертацияны қорғауға әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің диссертациялық кеңестерінде қорғаудан өту мақсатында бекітілген соманы диссертация қорғау сәтінде төлейді. Қорғауға жіберу туралы бұйрықты басқа ЖОО-лардың докторанттарына Ғылыми кадрларды даярлау және аттесттау басқармасы (ҒКДАБ) бекітілген сома төленгеннен кейін және ғылыми-инновациялық қызмет жөніндегі проректордың өтінішке қол қоюынан соң шығарады.

9.5. Университеттің есепшотына түскен қаражаттың 35%-ы үстеме шығындарды өтеуге және Университет инфрақұрылымын дамытуға, соманың 50%-ға дейінгі бөлігі диссертациялық кеңес мүшелерінің еңбекақысын төлеуге (оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық салықтық міндеттемелерді қоса алғанда), ал 15%-ы ҒКДАБ қызметкерлеріне 1-қосымшаға сәйкес төленеді. Егер диссертациялық кеңес мүшесінің (немесе мүшелерінің) еңбекақысы оның өз еркімен төленбесе, тиісті қаражат университеттің кірісіне аударылады.

9.6. Диссертация қорғау Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген барлық рәсімдерді сақтай отырып, тиісті ғылыми бағыт бойынша жұмыс істейтін әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің Диссертациялық кеңесінде өткізіледі.